

Zadeva C-197/24 [Šil'arský]ⁱ

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

12. marec 2024

Predložitveno sodišče:

Mestský súd Bratislava IV (Slovaška)

Datum predložitvene odločbe:

13. februar 2024

Tožeča stranka:

AK

Tožena stranka:

RU

ⁱ Ime te zadeve je izmišljeno in ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [opravilna številka]

SKLEP

Mestský súd Bratislava IV (okrajno sodišče Bratislava IV, Slovaška) je v sporu med **tožečo stranko, osebo A.K.**, in **toženo stranko, osebo R.U.**, [...] (ni prevedeno) [podatki odvetnika], ki se nanaša na **plačilo 3.250 EUR s pripadki**,

s k l e n i l o:

Postopek se **prekine** in Sodišču Evropske unije se **predložita** ti vprašanji za predhodno odločanje:

1. Ali je treba člen 1(2) v povezavi s členom 2, točki 1 in 3, ter členom 6(1) Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih v različici, ki se uporablja, razlagati tako, da se za (i) „podjetje“ šteje tudi fizična oseba, ki v primeru, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, uporabi pravne storitve odvetnika, da bi ustanovila gospodarsko družbo, v kateri naj bi postala član posloводства ter eden od dveh ustanoviteljev in družbenikov, za (ii) „trgovinski posel“ pa posel, na podlagi katerega v primeru, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, odvetnik za tako osebo opravi storitve, namenjene ustanovitvi gospodarske družbe?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen – ali je treba pojem „potrošnik“ iz člena 2(b) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah v različici, ki se uporablja, v povezavi s členom 8 te direktive razlagati tako, da je z njim v primeru, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, zajeta tudi fizična oseba, zoper katero se uveljavlja terjatev iz naslova pogodbe o opravljanju pravnih storitev, če so bile predmet te pogodbe storitve, namenjene ustanovitvi gospodarske družbe, tožena stranka pa naj bi postala član posloводства ter eden od dveh ustanoviteljev in družbenikov te družbe?

O b r a z l o ž i t e v

- 1 Pred Mestský súd Bratislava IV (okrajno sodišče Bratislava IV) teče [...] (ni prevedeno) [opravilna številka] postopek, ki ga je tožeča stranka zoper toženo stranko začela zaradi plačila 3.250 EUR s pripadki. Ti se nanašajo na (i) zamudne obresti v višini 10,5 % letno od zneska 3.250 EUR od 18. januarja 2023 do dneva plačila in (ii) fiksni znesek nadomestila za stroške izterjave.
- 2 Predložitveno sodišče je po preučitvi zadeve prišlo do ugotovitve, da je treba Sodišču v predhodno odločanje predložiti vprašanji iz izreka tega sklepa.

Predložitveno sodišče je vprašanji za predhodno odločanje predložilo po kontradiktorni obravnavi. [...] (ni prevedeno) [podatki o poteku postopka]

I. Kratak povzetek predmeta spora in povzetek dejanskega stanja

- 3 Predmet spora je plačilo za opravljene odvetniške storitve. Tožeča stranka je gospodarska družba, ki opravlja pravne storitve. Tožena stranka je fizična oseba. Uveljavljana terjatev v višini 3.250 EUR je bila skupaj s pripadki prenesena na tožečo stranko. Prvotna upnica terjatve je sedanja članica posloводства tožeče stranke, ki je odvetnica. Terjatev je prenesla zaradi spremembe načina izvajanja odvetniškega poklica. Prvotno ga je opravljala kot samostojna odvetnica, zdaj pa ga opravlja kot družbenica družbe z omejeno odgovornostjo. Zato predložitveno sodišče v besedilu tega sklepa izraz „tožeča stranka“ brez razlikovanja uporablja tako za sklicevanje na prvotno kot sedanjo tožečo stranko.
- 4 Tožeča stranka v tožbi trdi, da je tožena stranka že med koncem marca in začetkom aprila 2022 stopila v stik z njo in izrazila zanimanje za pravne storitve. Tožena stranka je želela ustanoviti družbo z omejeno odgovornostjo po slovaškem pravu ter postati eden od dveh ustanoviteljev in družbenikov take družbe. Postala naj bi tudi član njenega posloводства. V zvezi s tem je bila sklenjena ustna pogodba o naročilu in tožeča stranka se je obvezala, da bo v zameno za pavšalno plačilo za toženo stranko opravila pravne storitve. Tožeča stranka je pripravila osnutek družbene pogodbe in dodatno dokumentacijo ter ju poslala toženi stranki. Tožeča stranka je v okviru nasvetov, ki jih je dala, preučila tudi vrsto vprašanj v zvezi z ustanovitvijo družbe in osebno udeležbo bodočih ustanoviteljev v njej. Poleg tožene stranke naj bi bil en od ustanoviteljev tudi tuj državljan. Tožeča stranka je toženi stranki za opravljene storitve izstavila račun v znesku 3.250 EUR, ki ga tožena stranka do dneva zapadlosti – 17. januar 2023 – ni plačala. Po mnenju tožeče stranke gre pri tem za gospodarski spor, tožena stranka pa ni potrošnik. Zahtevki, ki jih uveljavlja tožeča stranka, so gospodarskopравни zahtevki.
- 5 Tožena stranka pa trdi, da s tožečo stranko ni sklenila nobene pogodbe o opravljanju pravnih storitev. Prav tako se nista dogovorili o plačilu za storitve. Tožeča stranka za toženo stranko ni opravila storitve ustanovitve gospodarske družbe, tožena stranka pa kot prejemnik od tožeče stranke ni prejela nobene storitve. Tožena stranka tožeči stranki očita, da ji brez naročila poslala družbeno pogodbo in z njo povezano dokumentacijo. Tožena stranka trdi, da ima status potrošnika in da se razmerje med strankama ne presoja glede na gospodarsko pravo.

II. Besedilo nacionalnih določb in navedenih določb prava Unije

- 6 V tem delu predložitveno sodišče navaja upoštevne določbe nacionalnega prava, ki se uporabljajo v tej zadevi. Obenem navaja tudi upoštevne določbe prava Unije.

(a) Določbe nacionalnega prava

- 7 Člen 2(2)(a) zakon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (zakon št. 513/1991 o trgovinskem zakoniku; v nadaljevanju: trgovinski zakonik) določa:
- „Podjetnik v smislu tega zakona je: (a) oseba, vpisana v poslovni register [...]“.
- 8 Člen 57(1) trgovinskega zakonika, kakor je bil spremenjen z zakon č. 530/2003 Z. z. (zakon št. 530/2003), določa:
- „Če druge določbe tega zakona ne določajo drugače, se družba ustanovi na podlagi družbene pogodbe, ki jo podpišejo vsi ustanovitelji. Pristnost podpisov ustanoviteljev mora biti uradno overjena“.
- 9 Člen 62(1) trgovinskega zakonika določa:
- „Družba je ustanovljena z dnem vpisa v poslovni register.“
- 10 Člen 369c trgovinskega zakonika, kakor je bil spremenjen z zakon č. 9/2013 Z. z. (zakon št. 9/2013), določa:
- „1. V primeru dolžnikove zamude je upnik poleg pravic iz členov 369, 369a in 369b upravičen – brez potrebe po posebnem opominu/opozorilu – tudi do fiksnega nadomestila za stroške izterjave. Višino fiksnega nadomestila za stroške izterjave z uredbo določi vlada Slovenske republike (vlada Slovaške republike).“
2. Odstavek 1 se ne uporabi, če zahtevek izhaja iz potrošniške pogodbe in je dolžnik potrošnik.“
- 11 Člen 52 zakon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (zakon št. 40/1964 o civilnem zakoniku), kakor je bil spremenjen z zakon č. 568/2007 Z. z. (zakon št. 568/2007), v nadaljevanju: slovaški CZ, določa:
- „1. Potrošniška pogodba je vsaka pogodba, sklenjena med ponudnikom in potrošnikom, ne glede na njeno pravno obliko.
2. Določbe o potrošniških pogodbah in tudi vse druge določbe, s katerimi so urejena pravna razmerja, v katerih je ena od strank potrošnik, se uporabljajo vedno, kadar je to v korist pogodbene stranke, ki je potrošnik. Drugačni pogodbeni dogovori ali sporazumi, katerih vsebina ali namen je izognitev tej določbi, so nični. Za vsa pravna razmerja, v katerih je ena od strank potrošnik, se vedno prednostno uporabljajo določbe civilnega zakonika, čeprav bi se sicer uporabljale določbe gospodarskega prava.
3. Podjetnik je oseba, ki pri sklenitvi in izvajanju potrošniške pogodbe deluje v okviru predmeta svoje trgovske ali druge gospodarske dejavnosti.
4. Potrošnik je fizična oseba, ki pri sklenitvi in izvedbi potrošniške pogodbe ne deluje v okviru predmeta svoje trgovske ali druge gospodarske dejavnosti.“

- 12 Člen 18(4) zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) (zákon št. 586/2003 o odvetništvu ter o spremembi in dopolnitvi zakona št. 455/1991 o izvajanju gospodarske dejavnosti (zákon o gospodarski dejavnosti)), kakor je bil spremenjen z zákon č. 304/2009 Z. z. (zákon št. 304/2009), v nadaljevanju: zakon o odvetništvu, določa:

„Pri opravljanju pravnih storitev mora odvetnik stranko, ki je potrošnik pravnih storitev, z višino plačila za dejanje pravne storitve seznaniti še pred začetkom izvajanja tega dejanja. V nasprotnem primeru ni upravičen do plačila. [...]“

(b) Določbe prava Unije

- 13 Člen 1(2) Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih v različici, ki se uporablja (v nadaljevanju: Direktiva 2011/7), določa:

„Ta direktiva se uporablja za vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli.“

- 14 Člen 2, točki 1 in 3 Direktive 2011/7 določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. ‚trgovinski posli‘ pomeni posle med podjetji ali med podjetji in javnimi organi, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo;

[...]

3. ‚podjetje‘ pomeni katero koli organizacijo, razen javnega organa, ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti, tudi če to dejavnost izvaja ena sama oseba“.

- 15 Člen 6(1) Direktive 2011/7 določa:

„Države članice zagotovijo, da je upnik upravičen od dolžnika prejeti najmanj fiksni znesek 40 EUR, kadar v trgovinskih poslih obresti za zamudo pri plačilu zapadejo v plačilo v skladu s členom 3 ali 4.“

- 16 Člen 1(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah v različici, ki se uporablja (v nadaljevanju: Direktiva 93/13), določa:

„Namen te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic o nepoštenih pogojih v pogodbah, sklenjenih med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom.“

- 17 Člen 2(b) Direktive 93/13 določa:

„V tej direktivi:

[...]

„potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki v pogodbah, zajetih s to direktivo, deluje za namene, ki so izven njene poslovne ali poklicne dejavnosti“.

18 Člen 8 Direktive 93/13 določa:

„Države članice lahko na področju, ki ga ureja ta direktiva, sprejmejo ali ohranijo najstrožje določbe, ki so združljive s Pogodbo, da bi zagotovile najvišjo stopnjo varstva potrošnikov.“

19 V dvanajsti uvodni izjavi Direktive 93/13 je navedeno:

„ker nacionalni predpisi v njihovi sedanji obliki dovoljujejo le delno uskladitev; ker ta direktiva zajema zlasti pogodbene pogoje, o katerih se stranki nista dogovorili posamično; ker bi morale imeti države članice možnost, da ob upoštevanju Pogodbe [EGS] potrošnikom nudijo višjo raven varstva z nacionalnimi predpisi, ki so strožji od te direktive“.

III. Razlogi za predložitev vprašanj za predhodno odločanje

20 Predložitveno sodišče je Sodišču vprašanja za predhodno odločanje predložilo zaradi teh razlogov:

(a) Prvo vprašanje za predhodno odločanje

21 Tožeča stranka zahteva plačilo fiksnega nadomestila za stroške izterjave v višini 40 EUR v skladu s členom 369c(1) trgovinskega zakonika. S to določbo je v nacionalno pravo prenesen člen 6(1) Direktive 2011/7.

22 Sodišče je navedlo, da morajo vsi organi države članice pri uporabi prava Skupnosti to pravo razlagati kolikor mogoče ob upoštevanju besedila in namena direktiv Skupnosti, da bi dosegli cilj, ki ga te zasledujejo (glej v podobnem smislu sodbo z dne 5. julija 2007, Hans Markus Kofoed (C-321/05, EU:C:2007:408, točka 45)). Predložitveno sodišče se zaveda te obveznosti.

23 Zato mora predložitveno sodišče nacionalno določbo iz člena 369c(1) trgovinskega zakonika razlagati tako, da bo mogoča uresničitev cilja iz člena 6(1) Direktive 2011/7.

24 Sodišče je v zvezi s pojmom „trgovinski posel“ pojasnilo, da mora posel, da bi se ga lahko štelo za trgovinski posel v smislu zadnjenavedene določbe torej izpolnjevati dva pogoja. Prvič, izveden mora biti bodisi med podjetji bodisi med podjetji in javnimi organi. Drugič, voditi mora k dostavi blaga ali izvajanju

storitev za plačilo (sodba z dne 20. oktobra 2022, BFF Finance Iberia SAU (C-585/20, EU:C:2022:806, točka 22 in navedena sodna praksa)).

- 25 V skladu z uvodno izjavo 19 Direktive 2011/7 je cilj člena 6(1) te direktive odvratanje od zamud pri plačilih in zagotovitev, da upniki prejmejo pošteno nadomestilo za stroške izterjave, ki jih imajo zaradi zamud pri plačilih. Vendar se v skladu s členom 2(1) Direktive 2011/7 ta uporablja izključno za vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli. V skladu s členom 2, točka 1, Direktive 2011/7 gre pri trgovinskih poslih za posle med podjetji. Iz opredelitve „podjetja“ iz člena 2, točka 3, Direktive 2011/7 izhaja, da gre za organizacijo, razen javnega organa (v obravnavani zadevi ne gre za javni organ), ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti.
- 26 Tožeča stranka meni, da je upnik v smislu člena 369c(1) trgovinskega zakonika, ki je upravičen do fiksnega nadomestila za stroške izterjave. Vendar se predložitveno sodišče sprašuje, ali se ta določba nacionalnega prava lahko glede na namen člena 6(1) Direktive 2011/7 v povezavi s členom 1(1) ter členom 2, točki 1 in 3, te direktive razlaga tako, da je za „podjetje“ mogoče šteti tudi fizično osebo, ki za ustanovitev gospodarske družbe uporabi pravne storitve odvetnika, če naj bi ta fizična oseba zgolj postala eden od dveh ustanoviteljev in družbenikov ter član posloводства te družbe. Z drugimi besedami, sodišče želi dognati, ali je taka fizična oseba, če za ustanovitev gospodarske družbe uporabi pravne storitve, potrošnik (s tem je povezano drugo vprašanje) ali pa jo je mogoče šteti za „podjetje“ v smislu člena 2, točka 3, Direktive 2011/7.
- 27 V skladu z nacionalno ureditvijo iz člena 57(1) trgovinskega zakonika se družba z omejeno odgovornostjo, za katero gre v tej zadevi, v primeru dveh ustanoviteljev ustanovi s sklenitvijo družbene pogodbe, ki jo podpišejo vsi ustanovitelji. Sklenitev družbene pogodbe je prvi korak, s katerim je družba sicer ustanovljena, vendar še ni pravni subjekt. Drugi korak je nastanek družbe in pridobitev statusa pravne osebe v skladu s členom 62(1) trgovinskega zakonika, kar se zgodi šele z vpisom v poslovni register. V skladu s členom 2(2)(a) trgovinskega zakonika s tem vpisom tak subjekt obenem postane podjetnik za namene tega zakona, pa tudi za namene presoje utemeljenosti terjatve v skladu s členom 369c(1) trgovinskega zakonika.
- 28 Pri tem je logično, da se pred tema korakoma dejansko sestavi družbena pogodba in pripravi preostala s tem povezana dokumentacija (na primer, vzorec podpisa prihodnjega člana posloводства družbe ali različne izjave ustanoviteljev, ki se zahtevajo z nacionalnimi predpisi). Čeprav ob tem ustanovitelji in prihodnji družbeniki formalno še niso podjetniki v smislu nacionalnega prava, pa se predložitveno sodišče sprašuje, ali niso že v tej fazi ustanavljanja družbe zajeti s pojmom „podjetje“ v smislu člena 2, točka 3, Direktive 2011/7 in ali ni priprava takšne dokumentacije, ki se zahteva s pravom družb, v okviru pravnih storitev, ki jih odvetnik zagotovi ustanovitelju take družbe, zajeta s pojmom „trgovinskega posla“ iz člena 2, točka 1, Direktive 2011/7, kakor ga razlaga Sodišče (zgoraj

navedena sodba z dne 20. oktobra 2022, BFF Finance Iberia SAU (C-585/20, EU:C:2022:806, točka 22)).

- 29 Predložitveno sodišče se pri tem razlogovanju naslanja na spodaj navedeni ugotovitvi Sodišča.
- 30 Prvič, v zvezi z besedilom člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 uporaba izraza „pos[el]“ kaže na to, da je treba pojem „trgovinski posli“ razumeti širše in da ta pojem zato ne sovпада nujno s pojmom „pogodba“. Ozka razlaga pojma „trgovinski posel“ zato ne bi bila ustrezna (glej v podobnem smislu sodbo z dne 1. decembra 2022, [X] sp.z.o.o., sp.k (C-419/21, EU:C:2022:948, točki 22 in 25)).
- 31 Drugič, Sodišče je glede razmerja med družbo in članom njenega posloводства pojasnilo, da za tako razmerje ni mogoče šteti, da je zunaj kakršne koli poklicne ali pridobitne dejavnosti ali namena in neodvisno od njih, če je ta fizična oseba tesno poklicno ali pridobitno povezana s to družbo, na primer kot poslovodja ali večinski lastnik družbe. Sama okoliščina, da je avalist fizična oseba, ne zadostuje za ugotovitev, da je potrošnik (glej v podobnem smislu sodbo z dne 14. marca 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, točki 37 in 38)).
- 32 Po mnenju predložitvenega sodišča ti dve ugotovitvi Sodišča govorita v prid pritrdilnemu odgovoru na prvo vprašanje. Vendar je razlika – in prav to je razlog za dvom tega sodišča – v tem, da je šlo v navedeni zadevi Česká spořitelna za spor med fizično osebo in obstoječo družbo. Ta družba je obstajala v pravnem smislu kot pravna oseba in ni bila zgolj še neobstoječi subjekt (kot je podano v obravnavanem primeru), ki morda nikoli ne bo ustanovljen in nikoli ne bo nastal.
- 33 Predložitvenemu sodišču je znana sodba Sodišča z dne 3. julija 1997. Sodišče je v njej ugotovilo, da se za pogodbe, sklenjene zaradi zadovoljevanja zasebnih potrošniških potreb fizične osebe, uporabljajo določbe, namenjene varstvu potrošnika kot ekonomsko šibkejše stranke. Posebno varstvo, ki naj bi se zagotovilo s temi določbami, ni upravičeno v primeru pogodb, sklenjenih zaradi opravljanja gospodarske ali poklicne dejavnosti, tudi če naj bi se ta dejavnost opravljala šele v prihodnosti, saj ta dejavnost zaradi dejstva, da je prihodnja, ne izgubi gospodarske ali poklicne narave (glej sodbo z dne 3. julija 1997, Benincasa (C-269/95, EU:C:1997:337, točka 17)).
- 34 Vendar je šlo v primeru Benincasa za drugačno zadevo, zaradi česar predložitveno sodišče dvomi o tem, ali je mogoče upoštevati ugotovitve ki izhajajo iz te sodbe. Gospod Benincasa je namreč sklenil [...] (ni prevedeno) pogodbo, da bi odprl in upravljal trgovino. Čeprav je šlo res za prihodnjo dejavnost, pa naj bi jo opravljal on sam (glej sodbo z dne 3. julija 1997, Benincasa (C-269/95, EU:C:1997:337, točka 10)), ne pa drug subjekt (kot je podano v obravnavanem primeru), ki poleg tega ob opravljanju storitev še ni obstajal in ni bil ustanovljen.
- 35 Z odgovorom na prvo vprašanje bi predložitveno sodišče lahko odpravilo ta dvom glede razlage člena 1(2) v povezavi s členom 2, točki 1 in 3, ter členom 6(1) Direktive 2011/7. V primeru pritrdilnega odgovora na to vprašanje bi bilo

predložitvenemu sodišču jasno, da je treba nacionalno pravo [...] (ni prevedeno) razlagati tako, da je tožena stranka podjetnik v smislu člena 2(2)(a) trgovskega zakonika in da ima tožeča stranka, če so izpolnjeni drugi zakonski pogoji, zahtevek za [...] (ni prevedeno) fiksno nadomestilo za stroške izterjave v skladu z določbo nacionalnega prava iz člena 369c(1) trgovskega zakonika.

(b) Drugo vprašanje za predhodno odločanje

- 36 Drugo vprašanje se naslanja na prvo in je postavljeno za primer, če je odgovor na prvo vprašanje nikalen. V tem primeru bi želelo predložitveno sodišče namreč izvedeti, ali je tožena stranka zajeta s pojmom „potrošnik“ v smislu Direktive 93/13. Z drugimi besedami, sodišče zanima, ali je s pojmom „potrošnik“ iz Direktive 93/13 zajeta tudi fizična oseba, zoper katero se uveljavlja terjatev iz naslova pogodbe o opravljanju pravnih storitev, če so bile predmet te pogodbe pravne storitve v zvezi z ustanovitvijo gospodarske družbe, tožena stranka pa naj bi bila eden od njenih ustanoviteljev in družbenikov.
- 37 Drugo vprašanje se nanaša na razlago Direktive 93/13, čeprav v tej zadevi *prima facie* ne gre za vprašanje nepoštenih pogojev v potrošniški pogodbi. V primeru nikalnega odgovora na prvo vprašanje je za zadevo vprašanje, ali je tožena stranka potrošnik, pomembno zato, ker bi zaradi takšne presoje v skladu z nacionalnim pravom [...] (ni prevedeno) nastale nadaljnje pravne posledice. Gre predvsem za vprašanje plačila za odvetniške storitve, ki jih je opravila tožeča stranka.
- 38 Pojem „potrošnik“ iz nacionalne določbe – člena 52(4) slovaškega CZ – pomeni prenos pojma, opredeljenega v členu 2(b) Direktive 93/13, in prav zato je razlaga tega pojma v tem postopku pomembna za pravno presojo. Če tožena stranka ne bi bila zajeta s pojmom „podjetje“ v smislu Direktive 2011/7, bi predložitveno sodišče lahko uporabilo določbo nacionalnega prava iz člena 52(4) slovaškega CZ. Predložitveno sodišče bo moralo razlago opraviti ob upoštevanju namena Direktive 93/13, ki je bila prenesena v to določbo nacionalnega prava (o tem širše v točki 22).
- 39 Slovaška republika je uvedla določbo nacionalnega prava – člen 18(4) zakona št. 586/2003 – na podlagi katere mora odvetnik stranko, ki je potrošnik pravnih storitev, med opravljanjem pravnih storitev o višini plačila za dejanje pravne storitve obvestiti, še preden začne to dejanje izvajati. V nasprotnem primeru do plačila ni upravičen. Predložitveno sodišče to določbo razume tako, da je Slovaška določila, da se pojem „potrošnik“ uporablja v zvezi z odvetniškimi honorarji za opravljanje pravnih storitev, čeprav gre za področje, ki ni zajeto v okviru uporabe Direktive 93/13.
- 40 V skladu z dvanajsto uvodno izjavo Direktive 93/13 je bila s to direktivo izvedena le delna in minimalna harmonizacija nacionalnih predpisov, ki se nanašajo na nepoštene pogodbene pogoje, državam članicam pa je bilo omogočeno, da – ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije – potrošnikom nudijo višjo raven varstva z nacionalnimi predpisi, ki so strožji od te direktive. Poleg tega iz

člena 8 navedene direktive izhaja, da lahko države članice na področju, ki ga ta direktiva ureja, sprejmejo ali ohranijo strožje določbe, ki so združljive s to Pogodbo, da bi zagotovile višjo raven varstva potrošnikov (sodba z dne 13. decembra 2022, FV (C-405/21, EU:C:2022:793, točka 30 in navedena sodna praksa)).

- 41 Države članice lahko določbe te direktive uporabijo za položaje, ki niso zajeti z njenim področjem uporabe, če je to v skladu s cilji, ki se uresničujejo s to direktivo in Pogodbama (glej v podobnem smislu sodbo z dne 21. decembra 2021, DP in SG (C-243/20, EU:C:2021:1045, točka 55)).
- 42 Države članice lahko v skladu s členom 169(4) PDEU ohranijo ali uvedejo strožje ukrepe za varstvo potrošnikov, če so ti združljivi s Pogodbama (sodba z dne 2. aprila 2020, Condominio di Miláno, via Meda (C-329/19, EU:C:2020:263, točka 32)).
- 43 Sodišče je pri tem presodilo, da je pojem „potrošnik“ v smislu člena 2(b) Direktive 93/13 „objektiven“ in da ga je treba presojati „glede na funkcionalno merilo, in sicer ali se zadevno pogodbeno razmerje uvršča v okvir dejavnosti, ki se ne opravljajo za poslovne ali poklicne namene“ (sklep z dne 19. novembra 2015, Tarcáu (C-74/15, EU:C:2015:772, točka 27)).
- 44 Predložitvenemu sodišču je znano, da je Sodišče v sodbi Johann Gruber navedlo, da mora sodišče, pred katerim teče postopek, odločiti, ali je bila zadevna pogodba v delu, ki ni zanemarljiv, sklenjena zaradi zadovoljitve potreb, ki se nanašajo na poklicno ali pridobitno dejavnost zadevne osebe, ali pa, nasprotno, da je bila uporaba v poklicni ali pridobitni namen le zanemarljivega pomena. Navedlo je tudi, da se oseba, ki je sklenila pogodbo glede dobrine, ki se bo uporabljala delno v poklicni ali pridobitni namen in delno v namen, ki je zunaj njene poklicne ali pridobitne dejavnosti, ni upravičena sklicevati na zadevno ugodnost (sodba z dne 20. januarja 2005, Johann Gruber (C-464/01, EU:C:2005:32, točka 54)).
- 45 Na podlagi tega predložitveno sodišče v kontekstu okoliščin te zadeve sklepa, da je treba na drugo vprašanje odgovoriti pritrdilno. Dvom predložitvenega sodišča pa – kot v primeru prvega vprašanja – temelji na tem, da naj bi v obravnavani zadevi gospodarsko dejavnost opravljala družba, ki je bila šele [...] (ni prevedeno) v postopku ustanavljanja. Gospodarsko dejavnost naj bi torej *stricto sensu* opravljal subjekt, ki ni tožena stranka. Zaradi tega sodišče ne ve, ali bi moralo uporabiti ugotovitve iz sodbe Johann Gruber ali ne.
- 46 V primeru pritrdilnega odgovora na drugo vprašanje bi predložitveno sodišče v tej zadevi člen 18(4) zakona št. 586/2003 v povezavi s členom 52(4) slovaškega CZ uporabilo v smislu takega pritrdilnega odgovora na drugo vprašanje in bi toženo stranko štelo za potrošnika. Tožena stranka kot potrošnik v takem primeru v skladu z nacionalno določbo iz člena 369c(2) trgovinskega zakonika tožeci stranki ne bi bila obvezana plačati fiksnega nadomestila za stroške izterjave.

IV. Sklep

47 Na podlagi opisanih razlogov je predložitveno sodišče sklenilo, da je treba v obravnavani zadevi Sodišču predložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe. Zato je v skladu s členom 162(1)(c) Civilný sporový poriadok (zakonik o postopku v civilnopravnih sporih) in členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije prekinilo postopek in odločilo, kot je navedeno v izreku tega sklepa. [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[procesna vprašanja, priimki] [...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT